

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀδόλφος Μέντσελ.—Ἀπέθανεν ἐν Βερολίνῳ ὁ διάσημος Γερμανὸς ζωγράφος Ἀδόλφος φὸν Μέντσελ, οὗ ἡ δόξα εἶχε προσλάβῃ διεθνή φήμην. Τὰ γερμανικὰ φύλλα γέμουν πληροφοριῶν, περιγραφῶν, κριτικῶν ἐπιφυλλιδῶν περὶ τοῦ «μεγάλου μικροῦ ζωγράφου», ὅπως ἐκαλεῖτο ἕνεκα τοῦ μικροῦ του ἀναστήματος. Ὁ φὸν Μέντσελ πρὸ πολλοῦ εἶχε παύσει νὰ ζωγραφίζῃ. Ἐγεννήθη εἰς τὸ Μπρεσλάου τὴν 8 Δεκεμβρίου τοῦ 1815. Ἐσπούδαsen εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν εἰς τὸ Βερολίνον, μετὰ τὰς σπουδὰς του δὲ εἰργάσθη εἰς τὸ λιθογραφεῖον τοῦ πατρὸς του, δεῖξας ἑκτακτον ἐπίδοσιν. Παραλλήλως ἐπεδόθη εἰς τὴν ζωγραφικὴν, εἰς ἣν διέπρεπεν εἰς ρωπογραφίας, ἰδίως δὲ ἀπεκόνισε πολλὰς σκηνὰς τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἱστορίας τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου. Τὸ 1853 ἔγινε μέλος τῆς Ἀκαδημίας τοῦ Βερολίνου.

Αἱ τελευταῖαι στιγμαὶ τοῦ φὸν Μέντσελ ὑπῆρξαν ὀδυνηραί. Ὀλίγον τι πρὶν ἐκπνεῦσθαι ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν νοσοκόμον του νὰ τὸν σηκώσῃ ἀπὸ τὴν κλινὴν του. Μόλις τὸν ἀνεσήκωσε καὶ κατελήθη ὑπὸ μεγάλῃς ἀδυναμίας. Ὁ νοσοκόμος τὸν ὠδήγησε πάλιν εἰς τὴν κλινὴν του, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τὸν τοποθετήσῃ καὶ ὁ ζωγράφος ἐξέπνευσε. Πάραυτα ὁ θάνατός του ἀνγγέλθη εἰς τὸν Κάιζερ, ὅστις ἀπέστειλε μὲ τὸν ὑπάσπιστήν του κόμτη Μόλτκε ἀνθοδέσμην ἀπὸ πασχαλιῆς, ἡ ὁποία ἐτέθη ἐπὶ τοῦ νεκροῦ.

Ὁ Μέντσελ ὑπῆρξεν ὁ ζωγράφος τῆς οἰκογενείας τῶν Χοεντσόλερν. Ἦτο ὁ ἐθνικὸς ζωγράφος τῆς Γερμανίας καὶ πρῶτον ἰσως τορὼν εἰς τὴν Γερμανίαν, ἀπλοῦς καλλιτέχνης εἶχε τιμηθῇ διὰ τοῦ Μεγαλοσταυροῦ τοῦ Ἐρθεοῦ Ἀστού, ὡς καὶ μὲ τὸν τίτλον τοῦ Μυστικοσυμβούλου, ἡ δὲ πόλις τοῦ Βερολίνου τὸν ὀνόμασεν ἐπίτιμον πολίτην. Ἦτο δημοτικώτατος, ὅχι μόνον διὰ τὰς εἰκόνας του, σχετιζομένας πρὸς τὸν ἐθνικὸν βίον τῆς Γερμανίας, τοὺς ἡγεμόνας τῆς, ἡ τὴν ζωὴν τὸν δημοφιλεστέρου αὐτῶν, Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἀτομικὰς του συνθησίας.

Ὅπως ἦτο ἰδιόρρυθμος εἰς τὴν ζωγραφικὴν, μὴ ἐπηρεασθεὶς οὐδέποτε ἀπὸ καμμίαν νέαν μεταρρυθμίαν τῆς τέχνης, ἀλλ' ἀκολουθῶν τὸ ἰδικόν του σύστημα, οὕτω καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον ἦτο ἰδιόρρυθμος καὶ παράδοξος τύπος. Ἐσχίναζεν εἰς τὰ καφενεῖα ὡς ἀπλοῦς ἀστός, ἂν καὶ τετιμημένος δι' ἐξαιρετικῶν τιμῶν, ἐν ἀγαστῇ ἀπλότητι.

Τῷ 1836 ἔδωκεν εἰς αὐτὸν ἰχνογραφημάτων του μὲ τὸν τίτλον «Ἀπομνημονεύματα ἀπὸ τὴν βραδευοῦρικὴν Πρωσικὴν ἱστορίαν». Τὸ 1835 ἐστράφη αὐτοδίδακτος κυρίως εἰς τὴν ἐλαιογραφίαν. Τὴν φήμην του ὡς «κολορίστα» ἠδραῖωσε μὲ τὴν εἰκόνα του «Δικαστικὴ Συνεδρίασις» (1839). Τότε ἔλαβε τὴν παραγγελίαν νὰ εἰκονογραφῇ τὴν «Ἱστορίαν τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου» τοῦ Κλούγερ καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἡσχολήθη μέχρι τοῦ 1842, σχεδιάσας 400 εἰκόνας. Ἐκτοτε ὁ Μέγας Φρειδερίκος ἔγινε τὸ κέντρον τῆς καλλιτεχνικῆς δράσεως τοῦ Μέντσελ. Διακοσίας ἐν ὅλῳ ἰχνογραφίας συνέθεσε διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἔργων τοῦ Μ. Φρειδερίκου. Αἱ εἰκονογραφίαι αὗται ἐξεδόθησαν εἰς 4 τόμους τὸ 1882. Εὐθὺς μετὰ ταῦτα ἐξέδωσε ἑξακοσίας χρωμολιθογραφίας περιστρεφόμενας πάλιν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Μ. Φρειδερίκου καὶ 12 μεγάλας-ζυλογραφίας μὲ τὸν τίτλον «Ἐκ τῆς ἐποχῆς Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου», αἱ ὁποῖαι κατέστησαν περίφημοι. Καὶ εἰς ἄλλας ἱστορικὰς ἐλαιογραφίας ἔλαβε ὡς θέμα πάλιν τὴν ζωὴν τοῦ Φρειδερίκου. Τὸ

1855 ἐζωγράφισε τὰ μεγάλα φρέσκα εἰς τὸ ἀνάκτορον τοῦ Μαρξενμπουργκ. Μία νέα εἰκὼν τοῦ μεγάλων διαστάσεων ἐσημείωσε νέαν ἐποχὴν εἰς τὴν ζωγραφικὴν τοῦ Μέντσελ. Εἶνε μία εἰκὼν σιδηρουργεῖου μὲ τὸν τίτλον ὁ «Σύγχρονος κύκλωψ». Αἱ μελέται τοῦ φωτὸς ἐπὶ τῆς εἰκόνας αὐτῆς τὸν ὠδήγησαν εἰς σύνθεσιν νέας σειρᾶς πινάκων, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ὀνομαστότεροι εἶνε ἡ «Χοροεσπερίς», τὸ «Σέρκλ», παράστασις μιᾶς αὐλικῆς ἐορτῆς· παρὰ τῷ Αὐτοκράτορι Γουλιέλμῳ τῷ Α' ἡ «Πιάτσα ντ' Ἐρμπε» τῆς Βερόνας. Ἐπίσης ὀνομαστός εἶνε ὁ πίναξ αὐτοῦ «ὁ Χριστὸς διδάσκων ἐν τῷ ναῷ.»

Ἀμα τῷ θανάτῳ του ἐπιτροπὴ ἐξ ἐπιφανῶν ἀνδρῶν συνήλθεν ἵνα συσχεθῇ περὶ τῆς κηδείας τοῦ νεκροῦ, ὅστις ἐπρόκειτο νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Σαρλόττενμπουργκ. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἡμπεδίσθη, διότι ὁ ἴδιος ὁ Αὐτοκράτωρ ἠθέλησε νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς κηδείας, ἥτις ὑπῆρξεν ἀληθοῦς ἀποθέωσις.

Ὁ νεκρὸς κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Κάιζερ ἐξετέθη εἰς τὴν στοάν τοῦ Παλαιοῦ Μουσείου. Ἐπίσης διέταξε ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἐτέθησαν πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ ἀποθανόντος διπλοὶ φρουροὶ τῶν γρεναδιέρων τῆς Αὐτοκρ. φρουρᾶς μὲ τὰς ἱστορικὰς περικεφαλαίας τῆς ἐποχῆς τοῦ Μεγάλου Φρειδερίκου, τὰς ὁποίας πολυλάνκις εἰς πίνακάς του ἀνεπαρέστηsen ὁ Μέντσελ. Οἱ ἀρχιτέκτονες κ. κ. Κάιζερ καὶ φὸν Γκρόσχαϊμ ἔλαβον τὴν ἐντολὴν νὰ στολίσουν τὸν τόπον τῆς ἐκθέσεως τοῦ νεκροῦ μεγαλοπρεπῶς. Εἰς τὴν γαλαρίαν ἐτοποθετήθη ἡ ὀρχήστρα καὶ ἡ χορωδία τοῦ Ὀδείου τοῦ Βερολίνου. Τὰς ἐκκλησιαστικὰς εὐχὰς ἐψάλλεν ὁ ἱερεὺς τῶν ἀνακτόρων. Τὸ φέρετρον ἐκαλύφθη ὑπὸ σωροῦ ἀναριμῆτων ἀνθέων. Ἐκ τοῦ Μουσείου ἡ παμπὴ διὰ μέσου τῆς πόλεως διηυθύνθη εἰς τὸ Παλαιὸν Νεκροταφεῖον τῆς Ἀγίας Τριάδος. Ὁ Κάιζερ ἠκολούθησε πεζὸς τὸ φέρετρον μέχρι τῶν Ἀνακτόρων, ὅπου ἀπεχαιρέτησε τοὺς συγγενεῖς τοῦ ζωγράφου.

Ὁ «Σύλλογος τῶν Καλλιτεχνῶν» ἠγόρασεν εὐρὺν χώρον, ἔνθα ἐτάθη, καὶ ἔνθα θὰ στηθῇ μέγας ἀνδρὶς τοῦ θανόντος. Πολλοὶ πόλεις Γερμανικαὶ καὶ Αὐστριακαὶ κατέθεσαν δι' ἀντιπροσώπων στεφάνους.

Εἰς τὸ προτεχὲς φύλλον θὰ ἀναγράψωμεν χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα τοῦ βίου του.

Louis Barrias.—Ἀνῆγγεيلة ῥῆθ' ἡ «Πινακοθήκη» τὸν θάνατον τοῦ ἐπιφανοῦς Γάλλου ἀγαλματοποιοῦ Λουδοβίκου Ἑρν. Μπαρριάς. Ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τῇ 13 Ἀπριλίου 1841, ὑπῆρξε μαθητὴς τῶν Joffroy, Cabelier καὶ Cogniet ἐν τῇ Καλλιτεχνικῇ σχολῇ τῶν Παρισίων. Τῷ 1861 ἔλαβε τὸ δεῦτερον βραβεῖον τῆς Ρώμης, εἰκονίσας τὴν Χρυσήνδρα ἀποδιδόμενην εἰς τὸν πατέρα τῆς Ὀδυσσεά, τῷ δὲ 1864 ἔτυχε τοῦ πρώτου βραβεῖου, ἐν τῷ θεματὶ ἡ θεμελιώσις τῆς Μασσαλίας. Ἀπὸ τοῦ 1861 ἐξέθετε τακτικῶς εἰς εἰς Salon, ἔλαβε δὲ μετάλλια τῷ 1870, 1872, 1878 καὶ μέγα βραβεῖον εἰς τὴν Παγκόσμιον Παρισινὴν ἔκθεσιν τοῦ 1889. Τῷ 1884 διεδέχθη εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Καλῶν Τεχνῶν τὸν Dumont. Τὰ κυριώτερα τῶν ἔργων του εἶνε τὰ ἐξῆς: Ὁ πόλεμος, τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ ἀλυσία: σχέδια διακοσμητικὰ.—Νεῦνις Μεγαχρίτισσα, ἀγαλμα σταλὲν τῷ 1870 εἰς Ρώμην.—Ὁ ὄρκος τοῦ Σπαρτιάτου (σύμπλεγμα μαρμαρίνου).—Ἡ Τύχη καὶ ὁ Ἔρως (ἐξ ὀρειγάλκου).—Ἡ θρησκεία τῆς φιλοανθρωπίας.—Ἀγία Σοφία (ἀγαλμα ὀρειγάλκινον, ποιηθὲν τῷ 1874).—Ἐπιτύμβιον.—Ἡ πρώτη κηδεῖα (ἐν

ἡ ἀναπαρίστανται ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐὰ κομίζουσαι τὸν Ἀδελ, τιμηθεῖσα διὰ μεταλλίου.—Ἡ Ἀμυνα τῶν Παρισίων.—Τὸ κυνήγιον.—Ὁ Μόζαρτ (ἐν παιδικῇ ἡλικίᾳ).—Τὸ Ἄσμα.—Ἡ Μουσικὴ.—Βαρυίς, (ἀγαλμάτιον ἀργυροῦν, 1891).—Ἀνδριάς τοῦ *Em. Augier*, (ιδρυθεὶς εἰς τὴν πλατείαν τοῦ Ὁδείου τῷ 1896), καὶ πληθὺς προτομῶν καὶ ἀνδριάντων ἐπιφανῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας.

★

Ἐν ἀγαλμάτιον.—Εἰς τοὺς Παρισίους ἡγοράσθη ἐσχάτως ἀντὶ 8,000 φρ. ἐν ἀγαλμάτιον, τὸ ὅποιον ἄλλοτε εἶχεν ἀγορασθῇ 36 δραχμὰς παρὰ τοῦ ιδιοκτῆτου τοῦ.

Τὸ περίφημον αὐτὸ ἀγαλμάτιον εἶνε ἐλεφάντινον, ἔχει δὲ ὕψος 26 ἑκατοστόμετρα. Παριστᾷ τὴν Παναγίαν ὄρθιαν. Ἡ δεξιὰ χεὶρ λείπει. Διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐκράτει τὸ θεῖον βρέφος, ἀπὸ τοῦ ὁποῦν δὲν μένει παρὰ τὸ κατώτερον μέρος τοῦ σώματος.

Τὸ ἀγαλμάτιον ἀνάγεται εἰς τὴν Γαλλικὴν τέχνην τοῦ 14ου αἰῶνος. Ἡ ἐργασία εἶνε ἀρίστη, ἐνοῦται δὲ εἰς αὐτὴν ἡ ἐμπνευσις, ἡ ἐπιστήμη, ἡ χάρις καὶ ἡ κομψότης. Τὸ ἀγαλμάτιον ἄλλοτε ἀνῆκεν εἰς ἓνα μοναστήριον.

★

Ἀρχαῖοι καὶ νέοι χοροί.—Ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Σικάγου κ. Ἐδμόνδος Βώκλεϋ, ὅστις ἐσχάτως περιηγήθη τὸν κόσμον ὅλον πρὸς ἔρευναν τῶν ἀπολεσθέντων ἰχνῶν τῆς Τερψιχόρης, ὠμίλησεν ἐν ἐπιστημονικῇ Δέσχη τῆς αὐτῆς ἀμερικανικῆς πόλεως περὶ τῆς τέχνης τοῦ ἀρχαίου χοροῦ καὶ ἐν περιλήψει εἶπε τὰ ἑξῆς:

«Ὁ χορὸς ὡς σήμερον ἐκτυλίσσεται εἶνε ἀπολύτως γυμνός πάσης ἐκφράσεως καὶ ὑπὸ ἐπιστημονικὴν ἔμφωιν οὐδὲν ἄλλο εἶνε εἰμὴ ἀπλὴ γεωμετρικὴ κίνησις. Πόσον ὅμως διάφορος τῆς σημερινῆς ἥτο ἡ τέχνη τοῦ χοροῦ κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους τῶν Ἑλλήνων, Περσῶν καὶ Αἰγυπτίων; Ὁ χορὸς τότε δὲν ἥτο μόνον ἡ ποίησις τῆς κινήσεως, ἀλλὰ καὶ συμβολικός τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων τοῦ λαοῦ.

Ἡ εὐτυχία, ἡ λύπη, ἡ περιφρόνησις, ἡ στενοχωρία, ἡ ἐλπίς, ἡ ἀπελπισία καὶ ὅλαι αἱ διαθέσεις τῆς ψυχῆς ἐνεῖχοντο εἰς τὰ μυστήρια τοῦ χοροῦ καὶ ὅτι εἶνε τὸ κάλλιστον ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ τέχνῃ τοῦτο εἶνε εἰλημένον ἐκ τοῦ χοροῦ.»—Ὁ καθηγητὴς κατὰ τὴν διάλεξιν του θελήσας νὰ παραβῇ τὸν νέον πρὸς τὸν ἀρχαῖον χορὸν παρουσίασε φωτεινὴν εἰκόνα τῆς σημερινῆς Τερψιχόρης καὶ ἀπέδειξεν εἰς τὸ ἀκροατήριον ὅτι οὐδεμία ψυχικὴ διάθεσις ἐνεφαίνετο, ὡς ἀνωτέρω, ἐν αὐτῇ πλήν τῆς εὐχαιριστήσεως τοῦ χορευτοῦ, ἀγωνιζομένου μόνον διὰ τὰς χρηματικὰς εἰσφοράς καὶ τὰ ποικίλα ἄνθη. Δὲν συνέβαινεν ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἐποχὴν. πάντα δὲ, τὰ τε χρήματα καὶ τὰ δῶρα, ἐρίπτοντο πρὸ τῆς ἐστεφανωμένης τιμῆς.

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ καθηγητοῦ ὁ ἀρχαῖος χορὸς εἶνε μία ἀπολεσθεῖσα τέχνη καὶ προσπάθεια ἀπὸ τινος καταβάλλονται ὑπὸ τῶν φιλαρχαίων τοῦ Σικάγου Ἀμερικανίδων, ὅπως ἀναψῶσι τὸν χορὸν εἰς τὴν πρώτην του τέχνην. Σημειωθῆτω δὲ ὅτι ἐν τῇ πόλει τοῦ Σικάγου ὑπάρχουσιν περὶ τὰς δώδεκα γυναῖκες αἰ λίσχαι, διδάσκουσαι κατὰ μῆνα ἐνώπιον ἐπιστημονικῶν ἀκροατηρίων τὸν ἀρχαῖον χορὸν, τὸν ὁποῖον σὺν τῷ χρόνῳ θὰ καταστήσωσιν ἀρμονικώτερον.

★

Φωτογραφικὴ ἐκθέσις.—Εἰς τὴν Γένουαν τῆς Ἰταλίας τὸν προσεχῆ μῆνα θὰ γείνη Διεθνὴς ἐκθέσις φωτογραφικὴ, ἣς θὰ μετᾶσχουν ἐπαγγελματίαι καὶ ἐρασιτέχναι διαφόρων ἐθνῶν.

Ἡ Γένουα μεταξὺ τῶν ἐρασιτεχνικῶν φωτογραφικῶν κύκλων θεωρεῖται κέντρον, εἰς τὸ ὁποῖον ἡ ὥραια αὐτῇ ἐνασχόλησις ἀνεπτύχθη πολὺ. Εἰς προγενέστεραν Ἐκθεσὶν τῆς αὐτῆς πόλεως, ἔλαβον μέρος ἐρασιτέχναι ἀπὸ ὅλων τῶν κόσμων καὶ ἀπεδείχθησαν θαυμασταὶ πρόοδοι τῆς ἐρασιτεχνικῆς ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς φωτογραφίας, ἀπὸ τῆς ἐκθέσεως δ' αὐτῆς ἤρχισε μᾶλλον νὰ θεωρῇται ἡ φωτογραφία ὥραια τέχνη καὶ ὁπωσδήποτε συνδεομένη με τὴν ζωγραφικὴν. Ἡ διοργανωτικὴ ἐπιτροπὴ κατηρτίσθη ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Δουκὸς τῆς Γενούης καὶ τὴν ἀντιπροεδρίαν τοῦ δημάρχου τῆς πόλεως ταύτης, ἀμφοτέρων διακεκριμένων ἐρασιτεχνῶν φωτογράφων. Ἡ ἐκθέσις θὰ περιλάβῃ δύο ξεχωριστὰ τμήματα: ἐν διὰ τοὺς ἐπαγγελματίας καὶ ἐν διὰ τοὺς ἐρασιτέχναις. Τὰ βραβεῖα δὲ τῶν μὲν πρώτων θὰ εἶνε χρηματικά, τῶν δὲ δευτέρων μέταλλια καὶ διπλώματα. Ἐκτὸς τῆς διοργανωτικῆς ἐπιτροπῆς, κοτηρτίσθη καὶ ἄλλη τοιαύτη ἐκ τῶν ἐπιστημωτέρων ἀνδρῶν τῆς πόλεως, ἡ δὲ κριτικὴ ἐπιτροπὴ θ' ἀποτελεσθῇ ἀπὸ τοὺς διασημωτέρους ζωγράφους καὶ γλύπτας τῆς Ἰταλίας.

★

Ἐκθέσεις.—Ἡνοῖε τῇ 17 Φεβρουαρίου ἐν Καίρῳ τὸ 15ον *Salon* ἀρκετὰ πτωχὸν εἰς ἀριθμὸν καὶ ποιὸν εἰκόνων. Πωλήσει: ἀραιόταται. Καταβάλλεται ἐνέργεια ὅπως ἡ Αἰγυπτιακὴ Κυβέρνησις ἀναλάβῃ τὴν σύστασιν ἐν Καίρῳ Καλλ. Πινακοθήκης καὶ τὴν ἐτησίαν Ἐκθεσιν.

—Ἡ ἐκθέσις τοῦ «Παρνασσῶ» θ' ἀνοίξῃ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Ἀπριλίου. Ἔργα γίνονται δεκτὰ μέχρι τῆς 1 Ἀπριλίου. Ἡ ἐκθέσις θὰ διαρκέσῃ ἓνα μῆνα. Θὰ ἐκτεθῶσιν ἔργα ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς, διακοσμητικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, μὴ προσεχθέντα ἐν Ἀθήναις. Τὰ ἔργα δὲν ἀποσύρονται πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἐκθέσεως. Ἐπιτροπὴ, οἱ κ. κ. Ἰακωβίδης, Φωκᾶς καὶ Σῶχος. Δὲν ἀπεφασίσθη ἔτι ἂν θὰ γίνωσι δεκταὶ ἀγιογραφίαι. Κατὰ τὴν ἐκθεσιν ταύτην ὁ κ. Μαθιοπούλος δὲ ἐκθέσῃ σειρὰν προσωπογραφιῶν τῶν εἰρηωτέρων Ἀτθίδων. Ἐνὼν καλλιτεχνῶν ἔργα εἰσὶ δεκτὰ, δὲν ἀποκλείονται δὲ αἱ σπουδαὶ, τὰ σκαριφήματα, τὰ σχέδια καὶ αἱ γελοιογραφίαι. Ἡ ἐκθέσις αὕτη εἶνε ἡ ἐβδόμη ἣν διενεργεῖ ὁ «Παρνασσός».

—Τὴν 12—23 Φεβρουαρίου ἐγένετο ἐν Λιέγη ἐκθέσις τῶν τελευταίων ἔργων τῶν ζωγράφων *Chestret* καὶ *Tasquin*.

—Ἐπίσης ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐγένετο ἐκθέσις τῶν ἔργων τῶν μαθητῶν, νεωτέρων καὶ παλαιωτέρων, τῆς Καλλιτεχνικῆς Ἀκαδημίας τῆς Λιέγης.

—Εἰς Παρισίους διοργανοῦνται πρωτότυπος ἐκθέσις ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐκθέσῃ ἔργα μόνον μονάρχαι ἢ πρίγκηπες Βασιλικοί. Θὰ ἐκθέσῃ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Πορτογαλίας, ἡ Δούκισσα τῆς Βαυαρίας, ἡ πρίγκηπισσα Βάλδεμαρ τῆς Δανίας, ἡ Δούκισσα τῆς Σαρτρης, ἡ πρίγκηπισσα τοῦ Σλέβιγκ Ὁλσταν, ἡ κόμησσα τῆς Φλανδρίας καὶ ἄλλοι ὑψηλοὶ ἐρασιτέχναι.

★

Καλλιτεχνικὴ λογοκρισία.—Ἡ ἄστυνομία τῆς Βουδαπέστης κατέσχε τὰς σπουδὰς γυμνοῦ, τὰς ὁποίας ἀφῆκεν ὁ περίφημος ζωγράφος Λότς, ὅστις ἀπέθανε πρὸ μηνός. Ἡ ἄστυνομία ἐξυρτίσθη, ὅτι τὰ δημόσια ἥθη προσεβλήθησαν ὑπὸ τῶν εἰκόνων αὐτῶν.

Ἡ ἑταιρία τῶν ζωγράφων ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἔντρονον διαμαρτυρίαν κατὰ τοῦ μέτρου τούτου τῆς ἄστυνομίας.

★

Ἑλληνόπαις ζωγράφος.—Εἰς τὸ Ζέιτς τῆς Πενσυλβανίας ἀφίκετο πρὸ τινος νεαρός Ἑλλήν ὀνόματι Λ.

ΠΙΝΑΚΟ ΘΗΚΗ

Μάνης, υἱὸς ξυλουργοῦ ἐν Ἀθήναις. Ὁ νέος οὗτος, ὡς γράφουν αἱ Ἀμερικανικαὶ ἐφημερίδες, ἔχει ἔκτακτον τάλαντον εἰς τὴν ζωγραφικὴν. Ἦρξατο ἀμεσῶς λαμβάνων μαθήματα παρὰ τῆς ἐξόχου ζωγράφου κυρίας Βάγιερ. Προώδευτε δὲ τόσο πολὺ, ὥστε πολλὰ ἔργα τοῦ ἐλκύουν τὴν προσοχὴν τῶν Ἀμερικανῶν. Ἐν ἐκ τῶν ἔργων τοῦ παριστῶν κεφαλὴν Ὀλλανδῆς ἐδημοσιεύθη εἰς μεγάλην Ἀμερκανικὴν ἐφημερίδα.

★

Δωρεὰ χαλκογραφιῶν. — Ὁ κ. Ἰω. Γεν. ἄδιος ἐδωρήσατο εἰς τὴν ἡμετέραν Ἔθν. Βιβλιοθήκην θαυμασίαν συλλογὴν πρωτοτύπων χαλκογραφιῶν, ἃς ἀπὸ 30 ἐτῶν συνέλεγε, ἀξίας 3,000 λιρῶν. Ἡ συλλογὴ περιλαμβάνει 2,904 εἰκόνας διαφόρων σχολῶν καὶ μεθόδων γραφικῆς καὶ χαρακτηριστικῆς τέχνης, σχεδιασμάτων, ξυλογραφιῶν, χαλκογραφιῶν, χαλυβδογραφιῶν, λιθογραφιῶν καὶ χρωματοτυπιῶν.

★

Ἀφίξεις καλλιτεχνῶν. — Ἐπανῆλθον οἱ ζωγράφοι κ. κ. Ἀνδροῦτσος ἐκ Λονδίνου καὶ Ξένος ἐκ Μονάχου.

★

Σχολὴ ἀγιογραφίας. — Καταβάλλεται ἐνέργεια ὅπως συσταθῇ ἐν τῇ Πολυτεχνείῳ εἰδικὴ σχολὴ ἀγιογραφίας, εἰς ἣν νὰ ἐπιτρέπεται νὰ φοιτῶσι οἱ κληρικοὶ ἀποστελλόμενοι εἰς Μόναχον. Πρὸς τοῦτο ἀνάγκη νὰ συνταχθῇ εἰδικὸν νομοσχέδιον.

★

Ἀνδριάντες καὶ μνημεῖα. — Προσεχῶς ἀνεγείρονται τὰ ἐξῆς μνημεῖα: Τοῦ Gréard ἐν Παρισίοις, τοῦ Βετόδεν εἰς τὸ Τροκαδερό τῶν Παρισίων, τοῦ Ἀλφόνσου Κάρ εἰς Saint-Raphaël, τοῦ Ζερῶμ εἰς τὸν κήπον τοῦ Λούβρου, ἔργα τοῦ γλύπτου Κορό.

★

Δημοσιεύσεις. — Εἰς τὴν Revue du bien ἐδημοσιεύθη ἄρθρον τῆς ζωγράφου δεσποινίδος Bermond, συνοδευόμενον ὑπὸ ἔργων τῆς.

★

Θάνατος. — Ἀπέθανε νεώτατος ἐν Φιλαδέλφειᾳ ὁ διάσημος Ἀμερικανὸς γλύπτης Ἰωαννάθαν Φαλκόνεϋ.

★

Ἀβερῶφειον διαγώνισμα. — Ἐν τῇ Πολυτεχνείῳ διηνηργήθη ὁ Ἀβερῶφειος διαγωνισμὸς μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῆς Καλλ. σχολῆς.

Πρῶτον βραβεῖον ἔλαβον τῆς ζωγραφικῆς οἱ Σ. Καντζίκης τῆς ΣΤ'. τάξεως, Μ. Χατζόπουλος τῆς Ε'. Σ. Παπαπαναγιώτου καὶ Α. Λουκίδης τῆς Δ'.

Τῆς πλαστικῆς ἡ δεσποινὶς Ἰουλίᾳ Σκούφου τῆς ΣΤ' τάξεως, Ι. Μαστροπόπουλος τῆς Δ'. Ε. Πρωτονοτάρης τῆς Γ'.

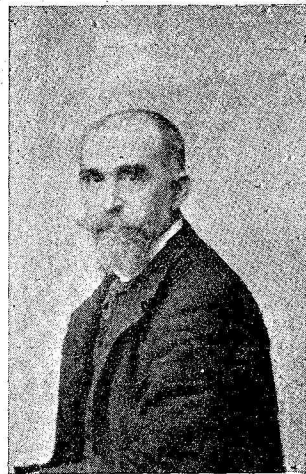
Τῆς κοσμηματογραφίας ὁ Δ. Παπανικολάου τῆς Γ' τάξεως καὶ Ι. Κωστάκος τῆς Β'. ἐκ δὲ τῆς ξυλογραφίας ὁ Α. Πολιτάκης τῆς Δ' τάξεως.

Ἐκ τῶν αἰτησάμενων ἔγγραφὴν κατετάχθησαν εἰς τὴν Ι' τῆς γραφικῆς ἡ δεσποινὶς Τσίλλερ καὶ ὁ Βανδῶρος, εἰς τὴν Β' τῆς γραφικῆς αἱ δεσποινίδες Μάσωνος, Χρηστοφάκη καὶ Φαραντάτου.

★

Ἐκκλησιαστικὴ τέχνη. — Τὸ συμβούλιον τοῦ συλλόγου τοῦ ἱδρυθέντος πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἀγιογραφίας, ἀπετέλεσθαι ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ζακύνθου, τῶν καθηγητῶν κ. κ. Ρώσση καὶ Ζολώτα, τοῦ καλλιτέχνη κ. Ἰακωβίδου καὶ τῶν κ. κ. Μητσοπούλου, Μαργέλλου καὶ Βρυζάκη.

Σκοπὸς τοῦ Συλλόγου εἶνε ἡ ἐνίσχυσις τῆς Ἐκκλησιαστικῆς τέχνης, ἐπιδιωχθήσεται δὲ οὗτος 1) διὰ

Α. ΠΕΤΣΑΛΗΣ

Γραμματεὺς τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου

τῆς διευκολύνσεως τῆς συστάσεως, τῆς χρήσεως καὶ διαδόσεως τῶν ἔργων τῆς ἐκκλησιαστικῆς τέχνης, ὧσων ἡ ἐργασία εἶνε μαρτύριον τῆς παρακολουθήσεως τῶν ἀρίστων ὑποδειγμάτων τῆς πατροπαράδοτου ἡμῶν ἐκκλησιαστικῆς τέχνης. 2) διὰ τῆς συντελέσεως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν βελτίωσιν αὐτῆς, τὴν μὴ ἐκβαίνουσιν τοῦ τεχνικοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς σεμνότητος τῆς βυζαντινῆς τέχνης καὶ 3) διὰ τῆς περισυλλογῆς παντὸς ἔργου ὅπου σὴν ποτε ἀξιολόγου τῆς βυζαντινῆς ἐκκλ. ἡμῶν τέχνης ἐν πρωτοτύπῳ, καὶ τούτου ἀδυνάτου ὄντος, ἐν ἀντιγράφῳ καὶ τῆς ἀποθέσεως αὐτῶν μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων πληροφοριῶν εἰς μουσεῖον πρὸς καθοδήγησιν καὶ διδασκαλίαν τῶν περὶ τὴν τέχνην ταύτην σπουδαζόντων.

Ὁ Σύλλογος θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἱδρύσιν ἀγιογραφικῆς σχολῆς, ἐν ἣ νὰ τελειοποιῶνται οἱ βουλούμενοι νὰ ἐπιδιδῶσιν εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ θὰ προσλαμβάνῃ ὑποτρόφους, οἵτινες εἰδικῶς θὰ σπουδάζωσι τὴν ἀγιογραφίαν. Θὰ προκηρύξῃ διαγωνισμὸν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἀρχιτεκτόνων πρὸς ἐκπόνησιν σχεδίου ἱεροῦ ναοῦ τελείου βυζαντινοῦ τύπου, τὸ δὲ βραβευσθὲν ἔργον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ὑπόδειγμα διὰ τοὺς μέλλοντας νὰ οἰκοδομηθῶσι ναοὺς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, (τὰ ἐκδόσῃ δὲ εἰκονογραφημένον περιοδικόν, ἐν ᾧ νὰ δημοσιεύωνται ἀντίγραφα ἀγιογραφιῶν εἰτέ Βυζαντινῶν εἰτέ νεωτέρων ζωγράφων πρὸς ὁδήγησιν τῶν ἀγιογράφων.

Διὰ τοῦ Συλλόγου τούτου, ἂν εὐστόχως καὶ δραστηριῶς θελήσῃ νὰ ἐργασθῇ, θὰ ἐξοβελισθοῦν ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν μας αἱ κακότεχνοι ἀγιογραφαί, αἱ ὑπὸ ἀδελφῶν βιοπαλαιστῶν κατασκευαζόμεναι, οὕτω δ' ὑπάρχει ἐλπίς νὰ προσλάβῃ ἡ ἀγιογραφία τὸν Ἑλλ. χαρακτῆρα ἀπὸ τοῦ ὅποιου ἀπεμακρύνθη καὶ τὸν τύπον ὃν ἀπαιτοῦσιν αἱ παραδόσεις καὶ ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας.

★

Δύο ἀγάλματα. — Κατὰ τὴν κατεδάφισιν τῶν παλαιῶν τειχῶν τῆς Ἀλεξανδρείας εὐρέθησαν δύο μαρμάρινα ἀγάλματα, θαυμασίας τέχνης. Δυστυχῶς στεροῦνται κεφαλῆς καὶ ἄκρων, ἐκ τοῦ σωζομένου ὅμως κορμοῦ ὑποτίθεται ὅτι ἀνήκουν εἰς τὴν καλὴν ἐποχὴν τῆς Ἀλεξανδρινῆς ἐποχῆς, παριστάνοντα πιθανῶς τὸ μὲν τὸν Διόνυσον, τὸ δὲ Ἐρωτα ἢ Φαῦνον.